

Vergaderjaar 2010–2011

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 805

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 juni 2011

Naar aanleiding van de Eurogroep en Ecofin Raad van 16 en 17 mei (kamerstuk 21 501-07, nr. 796), meldde ik u dat de situatie in Griekenland ernstig zorgen baarde. De afgelopen weken heeft een missie van de Trojka (het IMF, de Europese Commissie en de ECB) in Athene de balans opgemaakt. De missie was erop gericht recente economische ontwikkelingen te bespreken evenals de beleidsmaatregelen die noodzakelijk zijn om het programma in Griekenland op de rails te houden. De missie heeft vandaag zijn conclusie uitgebracht.

De missie heeft – op ambtelijk niveau – overeenstemming bereikt met de Griekse overheid over een reeks van noodzakelijke economische en financiële maatregelen en te nemen extra maatregelen. Als deze maatregelen strikt worden doorgevoerd, zullen zij bijdragen aan het herstel van de overheidsfinanciën, de stabiliteit van de financiële sector en aan de economische groei door het herwinnen van de concurrentiekracht.

Bevindingen van de Trojka

De missie constateert dat er in het afgelopen jaar substantiële resultaten zijn behaald waar het gaat om de consolidatie van de overheidsfinanciën. Momenteel lopen echter zowel de budgettaire consolidatie als de implementatie van een aantal belangrijke structurele hervormingen vertraging op. Beide moeten voortvarend ter hand worden genomen om het tekort verder terug te dringen en om de basis te leggen voor een duurzaam economisch herstel.

Er zijn inmiddels eerste prille tekenen van een opleving van de export. Een verdere daling van de arbeidskosten per eenheid product zal de export verder stimuleren. De missie verwacht dat de economie aan het eind van 2011 geleidelijk zal stabiliseren, waarmee er een einde zou komen aan een periode van stevige economische krimp.

Om verdergaande budgettaire consolidatie te behalen, zijn omvangrijke en structurele budgettaire hervormingen nodig. De regering heeft zich gecommitteerd aan een bezuinigingsstrategie die haar in staat stelt de doelen voor 2011 en daarna te realiseren. Onderdeel van deze strategie is een significante reductie van het aantal ambtenaren, een beperking (dan wel het sluiten) van publieke voorzieningen en een versobering van de uitkeringen, met inachtneming van de situatie van de meest kwetsbaren in de samenleving. Er zal flink worden gesnoeid in de bijzondere toeslagen en rechten. De vermogensbelasting zal worden verhoogd, maar bovenal zullen maatregelen worden getroffen om de belastinginning te verbeteren en belastingontduiking tegen te gaan.

Een cruciale uitkomst van de onderhandelingen is dat het privatiseringsprogramma wordt versneld. Daartoe wordt een onafhankelijk agentschap opgericht, dat als doel heeft om 50 miljard euro aan Griekse staatseigendommen te privatiseren. Dit proces moet in 2015 zijn voltooid. De voortgang in het privatiseringstraject zal intensief worden gevolgd aan de hand van tussentijdse mijlpalen die zijn geformuleerd op kwartaal- en op jaarbasis.

In de financiële sector is de liquiditeit nog krap, maar er zijn beleidsmaatregelen getroffen om zeker te stellen dat in de liquiditeitsbehoefte van de sector kan worden voorzien. Verder zullen de kapitaalisen aan de sector worden verhoogd zodat de sector beter bestand is tegen schokken. Het primaat voor de verhoging van de kapitaalbuffers ligt bij de private sector. In het uiterste geval is het stabiliteitsfonds (dat onderdeel uitmaakt van het oorspronkelijke leningenprogramma) beschikbaar als vangnet.

Griekenland heeft met belangrijke beleidsmaatregelen in ondermeer de publieke sector, de arbeidsmarkt, de zorg en het ondernemingsklimaat laten zien dat het in staat is vergaande structurele hervormingen door te voeren. Daarnaast wordt aan de verdere liberalisering van de transport en energiemarkten gewerkt. Er moet echter nog veel gebeuren. De regering zal in de komende maanden dan ook voortgang moeten boeken op een aantal belangrijke terreinen. Daarbij moet de nadruk liggen op hervormingen die de groei kunnen stimuleren, zoals op het vlak van de industrie en het toerisme. Verder moet alles in het werk worden gesteld om de administratieve *red tape* te verwijderen die de groei in de exportsector belemmert. Om te zorgen dat structurele hervormingen snel effectief kunnen zijn, moet de druk op de implementatie danig worden opgevoerd. Hiertoe zal gebruik worden gemaakt van technische assistentie van onder andere het IMF, de Europese Commissie en enkele lidstaten van de EU.

Verdere proces

Met deze brief informeer ik u over de bevindingen ten aanzien van de economische en budgettaire situatie in Griekenland, zoals verwoord in het statement¹ van het IMF, de Europese Commissie en de ECB. Zoals blijkt uit dit statement, bestaat er overeenstemming tussen de Griekse overheid en de Trojka over de noodzakelijke ingrediënten voor een effectief beleidspakket. Met dit pakket als uitgangspunt zal gedurende de komende weken worden gediscussieerd over de modaliteiten voor financiering van het Griekse programma. Nadat over alle facetten overeenstemming is bereikt in zowel de Board van het IMF als in de Eurogroep, zal tot uitkering van de volgende tranche van het reeds overeengekomen programma worden overgegaan. Ook hierover zal ik u nader informeren zodra er meer informatie beschikbaar is.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

De minister van Financiën,
J. C. de Jager